

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૫૮૩૯/૨૦૨૩

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિરઝર એસ. દેસાઈ

સહી/-

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	હા	

=====

ધીરેનભાઈ પ્રહલાદજી ઠાકોર ... અરજદાર

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય ... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર તરફે વકીલ શ્રી એ. એ. ઝબુઆવાલા વતી વકીલ શ્રી ઝુબિન ભાડા.

સામાવાળા નં. ૨, ૩ તરફે વકીલ સુશ્રી સેજલ કે. માંડવિયા.

સામાવાળા નં. ૧ તરફે એ.જી.પી. સુશ્રી તનુશ્રી શ્રીમાળ.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિરઝર એસ. દેસાઈ

તારીખ : ૨૭/૦૧/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. પક્ષકારોની સંમતિથી, મામલો આજે જ આખરી નિકાલ માટે હાથ પર લેવામાં આવે છે. તેથી, રૂલ. વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી તનુશ્રી શ્રીમાળ તેમજ વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી સેજલ માંડવિયા અનુક્રમે સામાવાળા નં. ૧ અને સામાવાળા નં. ૨ તથા ૩ વતી રૂલની બજવણી માફ કરે છે.

૨. આ અરજી દ્વારા, અરજદારે સામાવાળા નં. ૨ - આરોગ્ય વિભાગના જિલ્લા અધિકારી, જિલ્લા પંચાયત, સુરત દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૪.૨.૨૦૨૩ નો હુકમ પડકાર્યો છે, જેના દ્વારા ૭૬૯ દિવસની બિનઅધિકૃત ગેરહાજરીના કારણોસર અરજદારની સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી.

૩. અરજદાર તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઝુબિન ભાર્ડાએ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારની નિમણૂક સંબંધિત સમયે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ પેઝિંગ રહેલી સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન નં. ૧૪૧૨૪ અને ૧૪૧૨૫/૨૦૧૨ ના આખરી પરિણામને આધીન કરાર આધારિત ધોરણે, પાંચ

વર્ષના સમયગાળા માટે રૂ. ૫,૩૦૦/- ના ફિક્સ પગાર પર તારીખ ૨૯.૭.૨૦૧૩ ના રોજ કાંટવા સબ-સેન્ટર, ગામ કાંટવા, તાલુકો માંગરોળ, જિલ્લો સુરત ખાતે મલ્ટી-પર્પઝ હેલ્થ વર્કર તરીકે કરવામાં આવી હતી.

જ. યોજના અનુસાર, પાંચ વર્ષનો સમયગાળો પૂર્ણ થવા પર, મલ્ટી-પર્પઝ હેલ્થ વર્કર તરીકે સેવા આપતા કર્મચારીને નિયમિત પગાર ધોરણમાં મૂકી શકાય છે અને તેની સેવાઓ નિયમિત કરી શકાય છે. જોકે, અરજદાર વારંવાર ગેરહાજર રહેતા હતા અને અમુક પ્રસંગોએ, વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભાડા દ્વારા દર્શાવ્યા મુજબ, અરજદારની રજા મંજૂર કરવામાં આવી હતી. તેમ છતાં, જ્યારે અરજદારે તેમની બિનઅધિકૃત રજા નિયમિત કરવા માટે અરજી દાખલ કરી, ત્યારે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભાડાના જણાવ્યા અનુસાર, અરજદારની બિનઅધિકૃત રજા નિયમિત કરવાને બદલે, સામાવાળા નં. ૨ એ અરજદારની સેવાઓ સમાપ્ત કરતો તારીખ ૧૪.૨.૨૦૨૩ નો વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કર્યો હતો.

પ. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભાડાના જણાવ્યા અનુસાર, વાદગ્રસ્ત હુકમમાં, જોકે એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે ૭૬૯ દિવસની બિનઅધિકૃત ગેરહાજરી છે, વાસ્તવમાં તે ૧૦ વર્ષના સમયગાળામાં તૂટક-તૂટક ગેરહાજરી છે અને તેથી, સત્તાધિકારીએ અરજદારની ગેરહાજરીના સમયગાળાની ગણતરી કરવામાં પ્રત્યક્ષ ભૂલ કરી છે અને તેથી, વાદગ્રસ્ત હુકમ અયોગ્ય છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે સેવા સમાપ્તિનો હુકમ કલંકરૂપ છે કારણ કે ગેરહાજરીના કારણોસર અરજદારની સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી છે અને તેથી, આ અદાલત તેમજ

માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના અસંખ્ય ચુકાદાઓના પ્રકાશમાં, આવી કલંકરૂપ સેવા સમાપ્તિ અયોગ્ય છે અને અરજદારને તેમની મૂળ જગ્યા પર પુનઃસ્થાપિત કરવા જરૂરી છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે સામાવાળાઓએ સંપૂર્ણ ખાતાકીય તપાસ હાથ ધરી ન હતી અને તેથી, જ્યારે તપાસ હુકમ ગેરહાજરીના પાસાનો ઉલ્લેખ કરે છે, ત્યારે તે અરજદારની ભવિષ્યની સંભાવનાઓને નુકસાન પહોંચાડશે અને તેથી, કલંકરૂપ હુકમ રદ થવો જ જોઈએ અને તેથી, તેને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવો જરૂરી છે.

૬. સામાવાળા નં. ૧ તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન એ.જી.પી. સુશ્રી તનુશ્રી શ્રીમાળે દર્શાવ્યું હતું કે અરજદારની સેવાઓ ક્યારેય નિયમિત કરવામાં આવી ન હતી અને તેઓ હજુ પણ પ્રોબેશનર હતા અને તેથી, અરજદારની સેવાઓ માટે કોઈ સંપૂર્ણ તપાસ જરૂરી નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારની સેવા ૭૬૯ દિવસની ગેરહાજરીના આધારે સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી જે હુકમમાં નોંધાયેલ છે જેને કલંકરૂપ કહી શકાય નહીં પરંતુ તે અરજદારની હાજરી અંગેની હકીકત દર્શાવે છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે સમાન કેસમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે સ્ટેટ ઓફ વેસ્ટ બંગાળ વિ. તપસ રોય, ૨૦૦૬ (૬) એસ.સી.સી. ૪૫૩ ના કેસમાં ઠરાવ્યું છે કે આવી સેવા સમાપ્તિ કલંકરૂપ રહેશે નહીં અને તેને કલંકરૂપ સેવા સમાપ્તિ કહી શકાય નહીં અને સેવા સમાપ્તિના હુકમને બહાલ રાખવામાં આવ્યો હતો. તેમણે સદર ચુકાદાના ફક્ત ૭ અને ૮ પર આધાર રાખ્યો હતો અને અરજી નામંજૂર કરવા અરજ કરી હતી.

૭. મેં સંબંધિત પક્ષકારો તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે અને રેકૉર્ડનું અવલોકન કર્યું છે. એ નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અરજદાર સામે આક્ષેપિત ૭૬૯ દિવસની ગેરહાજરી નોંધીને અરજદારની સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી. એ પણ નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અરજદાર નિયમિત મહેકમ પર ન હતા અને તેમની નિમણૂક કરાર આધારિત સ્વરૂપની હતી જેનો અર્થ એ થાય કે અરજદાર નિયમિત કર્મચારી ન હતા અને તેથી, અરજદારની સેવાઓ સમાપ્ત કરવા માટે કોઈ સંપૂર્ણ તપાસ જરૂરી ન હતી. વધુમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે સ્ટેટ ઓફ વેસ્ટ બંગાળ વિ. તપસ રોય (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં ફક્ત ૭ અને ૮ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે :-

“૭. સેવામાંથી મુક્ત કરવાના હુકમમાં, જેમ કે અમે પહેલેથી જ દર્શાવ્યું છે, તાલીમ કેન્દ્રમાંથી સામાવાળા પોતે બિનઅધિકૃત રીતે ગેરહાજર રહેવાના કેટલાક દાખલાઓ દર્શાવવામાં આવ્યા છે. સામાવાળાને તાલીમમાં રસ ન હતો અને શિસ્ત પ્રત્યે કોઈ આદર ન હતો તેવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચવાના હેતુ માટે આ હકીકતો પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. આ નિષ્કર્ષ સામાવાળા પોલીસ વિભાગ માટે અયોગ્ય હતા તેવું ઠરાવવા માટેનું એક કારણ હતું.

૮. હાઈકોર્ટનો એવો અભિપ્રાય હતો કે નિયમોનો નિયમ ૧૦ એવા હુકમોને લાગુ પડતો નથી જે કલંકરૂપ હતા. જેમ કે આ અદાલતે પવનેન્દ્ર નારાયણ વર્મા વિ. સંજય ગાંધી પીજીઆઈ ઓફ મેડિકલ સાયન્સિસ ના કેસમાં પહેલેથી જ

ઠરાવ્યું છે કે ઔપચારિક તપાસ આવશ્યક બનાવતા કલંકરૂપ હુકમનું નિર્માણ કરવા માટે, એ જોવું પડશે કે હુકમ પસાર કરતાં પહેલાં, નૈતિક અધઃપતન અથવા ગેરવર્તણૂકને સંડોવતા આક્ષેપો અંગે કોઈ તપાસ થઈ હતી કે નહીં જેથી સેવામાંથી મુક્ત કરવાનો હુકમ વાસ્તવમાં દોષિતતાનું તારણ બને. જો આ ત્રણ પરિબલોમાંથી કોઈપણ ગેરહાજર હોય, તો હુકમ શિક્ષાત્મક રહેશે નહીં. અમે એવું પણ ઠરાવ્યું છે કે શબ્દના વ્યાપક અર્થમાં કલંક પ્રોબેશન દરમિયાન સેવા સમાપ્તિના દરેક હુકમમાં અંતર્નિહિત હોય છે. માત્ર ત્યારે જ જ્યારે પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે અયોગ્યતા દર્શાવવા કરતાં કંઈક વિશેષ હોય, ત્યારે હુકમને કલંકરૂપ ગણી શકાય. અમારા મતે, સેવામાંથી મુક્ત કરવાના હુકમમાં અગાઉ ટાંકવામાં આવેલી ભાષા કલંકરૂપ કહી શકાય નહીં કારણ કે તે સામાવાળાના પક્ષે કોઈ નૈતિક અધઃપતન કે ગેરવર્તણૂકનો આક્ષેપ કરતી નથી કે સેવામાંથી મુક્ત કરવાના હુકમ પહેલાં આવી કોઈ તપાસ થઈ ન હતી. આ હુકમ નિયમોના નિયમ ૧૦ ની શરતો અનુસાર સખત રીતે પસાર કરવામાં આવ્યો છે. તે મુજબ, અમારો એવો અભિપ્રાય છે કે અપીલ મંજૂર થવી જોઈએ. તે મુજબ તે મંજૂર કરવામાં આવે છે અને વાદગ્રસ્ત હુકમ રદ કરવામાં આવે છે.”

૮. માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત અવલોકનોને ધ્યાને લેતાં, વિશેષ કરીને જ્યારે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવ્યું છે કે શબ્દના વ્યાપક અર્થમાં કલંક પ્રોબેશન દરમિયાન સેવા સમાપ્તિના દરેક હુકમમાં અંતર્નિહિત હોય છે. માત્ર ત્યારે જ જ્યારે પ્રશ્નવાળી જગ્યા માટે

અયોગ્યતા દર્શાવવા કરતાં કંઈક વિશેષ હોય, ત્યારે હુકમને કલંકરૂપ ગણી શકાય. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાને લેતાં, સેવા સમાપ્તિના વાદગ્રસ્ત હુકમને કલંકરૂપ સેવા સમાપ્તિનો હુકમ કહી શકાય નહીં અને તેથી, વાદગ્રસ્ત હુકમ કલંકરૂપ હુકમ છે તેવી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભાડાની રજૂઆત સ્વીકારી શકાય નહીં.

૯. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભાડાની અન્ય રજૂઆત કે નિયમિત કરવા માટેની અરજદારની અરજી સામાવાળાઓ દ્વારા ધ્યાને લેવામાં આવી ન હતી અને તે અરજી પર અરજદારની સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવી હતી તે સંબંધિત છે ત્યાં સુધી, અરજદાર નિયમિત કર્મચારી ન હતા તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતાં, સામાવાળાઓ તેમની સેવાઓ સમાપ્ત કરવા માટે કોઈ કારણો દર્શાવવા પણ બંધાયેલા ન હતા અને એકવાર સેવા સમાપ્તિનો હુકમ કલંકરૂપ ન જણાય, ત્યારે સામાવાળાઓ અરજદારની સેવાઓ સમાપ્ત કરવાના તેમના અધિકાર ક્ષેત્રમાં સંપૂર્ણપણે યોગ્ય હતા. તે મુજબ, ઉપરોક્ત રજૂઆત પણ સ્વીકારી શકાય નહીં.

૧૦. પરિણામે, અરજી નિષ્ફળ જાય છે અને નામંજૂર થવાને પાત્ર છે અને તે મુજબ નામંજૂર કરવામાં આવે છે. રૂલ ૨૬ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

સહી/-

(નિરઝર એસ. દેસાઈ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====